

TOLIAU TIRIAMA NEOTOMIZMO FILOSOFIJA

1983 m. lapkričio 3 d. Maskvoje Visuomenės mokslų akademijos specializuotoje taryboje Dalia Stančienė apgynė filosofijos mokslų kandidato laipsnio disertaciją „Proto ir religinio tikėjimo santykio problema neotomizme (remiantis 1918—1940 m. buržuazinės Lietuvos medžiaga)“. Mokslinis disertacijos vadovas — filosofijos mokslų kandidatas docentas B. Kuzmickas; oficialieji oponentai: Baltarusijos TSR Mokslų Akademijos narys korespondentas filosofijos mokslų daktaras profesorius J. Babosovas ir filosofijos mokslų kandidatas docentas A. Gaidys; kolektyvinis recenzentas — Maskvos valstybinio M. Lomonosovo universiteto Filosofijos fakulteto Ateizmo istorijos ir teorijos katedra.

Pirmajame disertacijos skyriuje „Neotomizmas apie mokslo ir tikėjimo santykį ir jų reikšmę visuomenėje“ autorė analizuoja Tomo Akviniečio suformuluotą proto ir tikėjimo „harmonijos“ principą, parodo, kaip juo remiasi žymieji užsienio neotomistai, aiškindami mokslo reikšmę visuomenės gyvenime. Antrajame skyriuje „Mokslo ir tikėjimo santykio interpretacija Lietuvos neotomistų darbuose“ disertantė apibūdina katalikybės būklę to meto Lietuvoje, nagrinėja katalikų filosofų A. Jakšto, P. Dovydaičio, P. Kuraičio, J. Ereto požiūrį į mokslo ir tikėjimo santykį, parodo, kaip religines pažiūras kritikavo materialistai gamtininkai ir marksistai.

Oficialieji oponentai pažymėjo, kad disertacijos tema yra aktuali, kad autorės svarbiausios išvados pagrįstos kruopščia analize, o kai kurios iš jų — naujos, kad savo darbu ji prisideda prie Lietuvos filosofinės minties istorijos tyrimo.

Nuodugniau nagrinėjant šią temą, autorei, oponentų nuomone, reikėtų labiau išryškinti Lietuvos neotomistų požiūrų specifiką, nušviesti tradicinių ir modernių koncepcijų kovą. Svarbu tiksliai formuluoti savo mintis, vengti žinomų dalykų perpasakojimo, nukrypimų nuo temos. Disertantė sutiko su oponentų pasiūlymais.

Be oficialiųjų oponentų, tarybos posėdyje apie D. Stančienės disertaciją kalbėjo ir teigiamai ją įvertino filosofijos mokslų daktaras profesorius I. Narskis ir filosofijos mokslų kandidatas docentas V. Baženovas.

Z. Burnys